

På scen Sharmarke Elmi och Karin Foladi Musik Nisj

Läs mer och boka biljetter på kulturhusetstadsteatern.se/husby

KUTT MUTT

**KULTURHUSET
stadsteatern**

Om materialet

Det här materialet är för dig som är lärare och som har en klass som ska se föreställningen *Kutt mutt* på Kulturhuset Stadsteatern Husby. Här finns förslag på diskussionsfrågor och övningar som kan användas för att förbereda er inför teaterbesöket och för att samtala om teaterupplevelsen och bearbeta föreställningens innehåll och tematik efteråt. Bläddra gärna igenom materialet och välj de delar som du tycker passar din klass bäst. En längre version av materialet kommer att finnas tillgängligt lite längre fram.

Om föreställningen

Kutt mutt är en nyskriven pjäs av Liban Abdule, som utsågs till ortens bästa poet 2016. För musiken står kompositören Nisj och Olof Hanson har regisserat.

*Han är en jonkare en tuggare en håshande pundare men han har själ jao
han älskar och hatar han frestas och tjarar men han kämpar
eller yani kämpar han ger upp när han möter motstånd
Ali är orten han är tuggare i porten han är han som har alla korten men bluffar ändå
vilken shuno jao vilken karaktär
walla han är ett underbarn yani ett minusbarn men ett geni.*

Utdrag ur en dikt i pjäsen *Kutt mutt*

Kutt mutt handlar om Ali, en sjutton år gammal kille från Tensta. Han har blivit påkommen med att förvara droger i sitt skåp i skolan och nu ska han träffa socialsekreteraren Emma som ska handlägga hans ärende. Det börjar som ett formellt samtal om ansvar, framtid och om att ta emot hjälp. Men snabbt förvandlas samtalet till en duell mellan två livserfarenheter. Ali kämpar med hur eller om han ska kunna visa vem han egentligen är. Emma bär på en stor hemlighet som riskerar att rasera allt. I föreställningen suddas gränserna mellan världarna ut. Vem räddar egentligen vem? *Kutt mutt* är ett intensivt drama om makt, segregation, och osynliga murar.

INNAN TEATERBESÖKET

En del elever är vana vid att se scenkonst och för andra kan det vara första gången de besöker en teater – oavsett kan det vara viktigt att påminna eleverna om att man inte behöver "förstå" allt. Ni som ser föreställningen kommer säkert uppleva den på olika sätt, och när det gäller att tolka och förstå teater finns det inte några rätt eller fel.

Här finns några förslag på hur du kan förbereda klassen inför föreställningen, men egentligen finns det inget eleverna på förhand måste veta för att uppleva *Kutt mutt*.

Vad är teater?

Prata gärna med klassen utifrån följande frågor:

- Har någon varit på teater förut?
- Vad är skillnaden mellan teater och film?
- Vad innebär det att vara publik?
- Vilka skillnader och likheter finns det mellan att vara publik på bio, på teater eller på en fotbollsmatch?

Teaterbegrepp

En teaterföreställning är en sammansättning av många olika delar, såsom ord, rörelser, gestaltning, ljud, ljus mm. Här är några begrepp som kan vara relevanta att prata om. Många har säkert koll på dem, men det kan vara bra att gå igenom dem tillsammans innan teaterbesöket. Det kan göra att eleverna kan bli mer uppmärksamma på de olika komponenterna när de ser föreställningen.

Roller: Personerna som berättelsen handlar om och som skådespelarna spelar.

Huvudroll: Den person som föreställningen framför allt handlar om. Det kan finnas flera huvudroller.

Biroll: Karaktärer som stödjer berättelsen på olika sätt.

Repliker: Orden som sägs på scenen.

Monolog: En karaktär pratar högt med sig själv eller med publiken

Dialog: Två karaktärer pratar med varandra.

Dramatik: Den skrivna pjästexten.

Regi: Hur man valt att tolka pjästexten, hur replikerna sägs, hur skådespelarna rör sig, osv. Allt som påverkar hur vi uppfattar berättelsen.

Koreografi: Rörelse eller dansinslag. Skådespelaren gestaltar känslor och/eller situationer genom att visa med kroppen i stället för att prata med ord.

Scenen/scenografin: Platsen där föreställningen utspelas. Skådespelaren kan röra sig på och runt omkring scenen och det kan finnas olika möbler på scenen under föreställningens gång.

Rekvisita: Föremål som skådespelarna använder på scenen.

Kostym: Kläderna som skådespelarna har på sig på scenen.

Ljud och ljus: Musik, ljudeffekter, ljus och mörker kan förstärka det som händer på scenen eller bidra till att skapa olika stämningar.

Publik: Ni som tittar på föreställningen. Utan er så blir det ingen teater! Som publik får man en plats att sitta på och under föreställningen ska man stänga av sin mobil. Man får inte filma eller fotografera. Ni som är publik är en del av varandras upplevelse, därför är det viktigt att visa varandra respekt i salongen.

EFTER TEATERBESÖKET

Här finns förslag på frågor och övningar som kan användas för att tillsammans diskutera föreställningen i klassrummet efteråt. Vi vill uppmuntra till reflektion bortom huruvida föreställningen var "bra" eller "dålig".

Minnesrunda

Samla gärna klassen på stolar i en cirkel. Börja med att låta var och en fundera för sig själv kring vad hen minns starkast från *Kutt mutt*. Om det är möjligt kan det vara bra att låta eleverna vara tysta och kanske blunda medan de funderar.

Låt sedan var och en i tur och ordning säga något de minns från föreställningen, till exempel en karaktär, en replik eller något ur scenografin. Var och en säger bara *en* sak de minns. Uppmuntra gärna eleverna att säga *olika* saker för att få syn på hur många intryck och minnesbilder en föreställning kan ge.

Utveckling av övningen: "jag undrar varför/hur/om..."

Låt eleverna också fundera på vad de undrar efter att ha sett *Kutt mutt*. Vilka frågor väckte föreställningen? Ta sen en runda där var och en får dela med sig av en fråga. Det kan både vara frågor om föreställningens innehåll eller utformning. Tanken är inte att ni ska komma på några svar utan bara låta frågorna ta plats i rummet.

INNEHÅLL OCH ANALYS

Vilka handlade det om?

Berättelsen kretsar kring två karaktärer: **Ali** och **Emma**. Låt eleverna prata i par eller mindre grupper utifrån följande frågor.

- Hur skulle du beskriva de olika karaktärerna? Vad får vi veta om dem?
- Hur var de? Hur utvecklades de under föreställningens gång?
- Hur var relationen mellan karaktärerna? Hur utvecklades den?
- Hur gestaltades de olika karaktärerna (kroppsspråk, tonfall, osv)?
- Ur vems perspektiv fick vi ta del av berättelsen? Var det någon som hade mer huvudroll än den andra?
- Tror ni att berättelsen berättats på ett annat sätt om vi fått följa den andra karaktären mer?

Varför titeln *Kutt mutt*?

Dramatikern Liban Abdula har valt *Kutt mutt* som titel på pjäsen. Enligt Slangopedia är "kutt mutt" orten-slang för "knas" eller "problem".

- Varför tror ni föreställningen heter *Kutt mutt*?
- Hur kan titeln tolkas på olika plan (bokstavligt, symboliskt, psykologiskt)?
- Vilka andra titlar tycker klassen hade passat föreställningen?

FÖRESTÄLLNINGENS FORM

Här finns frågor om föreställningens form. Låt eleverna prata två och två eller i mindre grupper. Det är elevernas egna upplevelser, tankar och reflektioner som är det viktiga och det finns inget rätt eller fel svar på frågorna.

- Under hur lång tid utspelades själva berättelsen? Upplevdes det som ett möte eller flera?
- Hur användes rekvisita, scenografi och kostym för att förstärka berättelsen? Varför bytte de rum tror ni?

Scenbilden

- Hur såg scenen ut? Vad fanns det på scenen? Varför såg det ut så, tror ni?
- Förändrades scenbilden under föreställningens gång? Hur?
- I vilken "värld" utspelade sig föreställningen?
- Vilka färger fanns i scenbilden? Hur användes ljus och mörker? Vad skapade ljuset och mörkret för olika känslor?

Musiken

- Hur användes ljud och musik i föreställningen?
- Vilka olika stämningar skapade musiken? Hur påverkade det elevernas upplevelse och tolkning?

FRÅGOR OM PJÄSENS TEMATIK

Följande frågor kan användas som grund för gruppsamtal och diskussioner i små grupper. När eleverna diskuterat färdigt så kan du följa upp diskussionen gemensamt på tavlan. Du kan självklart anpassa uppgiften, genom att fördjupa eller förenkla frågorna, utifrån elevgruppen och klassens förutsättningar.

- Vad betyder tema?
- Vilka teman berörs i pjäsen?
- Finns det något tema ni hade önskat att pjäsen skulle beröra mer, eller något annat tema som ni tycker borde ha varit med?
- Är pjäsen realistisk? Om ja, på vilket sätt?
- Är pjäsens tematik igenkännbar för ungdomar i er ålder? Om ja eller nej, motivera varför.

TEMA: MAKT

Föreställningen handlar mycket om vem som är i överläge och vem som är i underläge, vem som har makt och vem som inte har det.

- Diskutera makt. Vad är det egentligen? Hur kan makt användas? På vilka olika sätt kan man utöva makt och kanske få sin vilja igenom? Vad är det som gör att en har makt och en annan inte? Kan man både ha makt och vara i underläge samtidigt?
- Relationen mellan Emma och Ali ändras under föreställningens gång, i vem som har överläge och vem som sitter i underläge. Tänk på deras första möte, hur såg maktrelationen ut mellan dem då? Varför såg det ut så?
- På vilket sätt ändras den här relationen, och vad är det som gör att förändringen sker? Hur reagerar de båda karaktärerna?
- Hur ser det ut på slutet av föreställningen? Vem har makten då? Varför?
- Ali säger att de lever i helt olika verkligheter, vad menar han med det?
- Emma frågar vem som har makten i kompisgänget Ali är med i, han säger att det är auran som styr. Vad menar han med det? Är det något ni känner igen?

TEMA: ETT MÖTE PÅ SOCIALKONTORET

Låt eleverna ta reda på hur ett möte på med en socialsekreterare egentligen går till. Exempel på frågor att arbeta från: Vilka orsaker kan det finnas till att ett möte sker? Vad kan hända hos socialsekreteraren? Hur länge går man där och vad är målet med mötena? Vad har en socialsekreterare för uppdrag?

Inspiration och fakta:

[Om socialtjänsten för barn och unga - Koll på soc](#)

[Om nya socialtjänstlagen - Kunskapsguiden](#)

[Unga och droger - Uppsala kommun](#)

TEMA: POESI

Liban Abdule som skrivit pjäsen utsågs till Ortens bästa poet 2016. I pjäsen låter han i sin tur karaktären Ali skriva poesi.

- Läs dikten nedan som är med i pjäsen:

I vit snö glider rikemansbarnen runt på skidor i ett främmande land

I vit snö badar rikemansbarnens näsor på löningshelgen.

I vit snö bankas det, läggs i zip-påsar

där vårt värde vägs

I vit snö dör vi.

I vit snö lyser vårt blod.

Och försvinner när natten sveper förbi.

- Emma säger att hon tycker den är fin och djup, och frågar Ali varför han skrev den. Han svarar: " För dig är det djupt och fint, men om jag läser upp det här för min granne kommer han bara förstå. Men jag skriver bara sanningen ur min synvinkel och inget mindre än det." Vad menar Ali med att Emma och hans granne förstår dikten på olika sätt?
- Vad tror eleverna att dikten handlar om, rad för rad?
- Med inspiration av dikten ovan och även av utdraget ur dikten på materialets första sida, låt eleverna själva skriva en dikt om något ur deras egna verkligheter. Ett tips är att börja fundera över vad man vill berätta – och varför man vill berätta just det just nu? Sen: vilken form ska dikten ha? Ska den ha en rytm, som en sångtext, med ett visst antal stavelser per rad? Ska den rimma eller inte? Uppmuntra eleverna att pröva sig fram. Ofta måste man bara börja skriva. Sedan kan man sakta men säkert börja pilla i texten och flytta runt på meningar, radera rader, byta ut ord, osv. När ni är klara kan de som vill läsa upp sina texter.

BEDÖMNING

Recension

Efter att ha arbetat genomgående med pjäsens innehåll, text och språk kan en recension av pjäsen vara ett bra avslut på hela arbetsmomentet. Denna uppgift, och allt material i denna handledning, kan användas för den formativa bedömningen av elevernas språkkunskaper.

Skriv ut/dela mallen nedan och be eleverna utgå från den när de skriver sin recension.

Titel på pjäsen:

Författare:

Regissör:

Namn på teatern:

Inledning

Gör en kort sammanfattning av pjäsen. Vad handlar den om? Nämn huvudtemat och gör en kort beskrivning av handlingen.

Skådespelarinsatser

Diskutera skådespelarnas prestationer. Hur påverkade skådespelarnas tolkningar av sina roller föreställningen? Ge gärna exempel.

Scenografi och kostym

Beskriv scenografin och kostymerna. Hur bidrog de till att skapa stämningen i föreställningen? Var det något särskilt som utmärkte sig?

Regi och upplevelse

Hur fungerar samspelet mellan skådespelare, scenografi, ljus, ljud och regi? Var det något i uppsättningen som överraskade eller imponerade? Vad kände du och vad tänkte du?

Helhetsbedömning

Sammanfatta dina intryck. Hur lyckad var uppsättningen som helhet? Skulle du rekommendera andra att se den? Varför eller varför inte?

Avslutning, reflektion och utvärdering

Nu när ni har arbetat färdigt med pjäsen är det tid för en kort reflektion och utvärdering av hela arbetsmomentet. Vad har eleverna lärt sig under det här arbetsmomentet? Vad har varit mest intressant eller utmanande? Hur har deras insikter förändrats genom arbetet med föreställningen om både scenkonst, språk och text?

Låt eleverna skriva ner svaren på dessa i en lapp som du sedan samlar ihop i en låda. Om du vill kan du läsa upp några svar tillsammans med klassen, som ett gemensamt avslut. Annars behåller du svaren själv och inspireras av svaren inför kommande arbetsmoment.

VI SOM ARBETAT MED FÖRESTÄLLNINGEN *KUTT MUTT*

Skådespelare

Sharmarke Elmi

Karin Foladi

Dramatiker Liban Abdule

Regissör Olof Hanson

Scenograf Rebecca Eriksson (praktikant från Stockholm Konstnärliga Högskola)

Kostym Ellen Elias

Ljus Anton Linder

Musik Nisj

Dramaturg Åsa Lindholm

Regiassistent Sakil Hossain

Samordnare värdar Isabelle Pedone

Producent Josefin Lagerwall

Scenchef Sara Foman

Ljudtekniker och pjäsansvarig tekniker Björn Sundling

Ljustekniker Linus Viklander

Kommunikatör Carolina Rappaport Edberg

Konstnärlig ledare Olof Hanson

Verksamhetschef Jiasi Aspnäs Maciel

Premiär 31 januari 2026 på Kulturhuset Stadsteatern Husby